

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ «ПРИВОЛЖСКИЙ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ " МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАР

"02" июнь 2026 ел

№ 24-1

Татарстан Республикасы Спас муниципаль
районының "Приволжский авыл жирлеге"
муниципаль берәмлеге территориясендә
төзекләндерү өлкәсендә муниципаль
контроль турында Нигезләмәне раслау хақында

"Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль
турында" 31.07.2020 елгы 248-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы
Спас муниципаль районының "Приволжский авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге
Уставы, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының "Приволжский авыл
жирлеге" муниципаль берәмлеге Советы:

1. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Приволжский авыл
жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль
контроль турында нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Приволжский авыл жирлеге
муниципаль берәмлеге Советының түбәндәге карарларын үз көчләрен югалткан дип
танырга:

2.1. 05.12.2023 ел, № 88-2 " Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы
Приволжский авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү
өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәне раслау хақында»;

2.2. 21.12.2023 ел, № 90-1 "Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы
Приволжский авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Советының «Татарстан Республикасы
Спас муниципаль районы Приволжский авыл жирлеге муниципаль берәмлеге
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәне
раслау хақында»05.12.2023 ел, № 88-2 карарына үзгәрешләр керту турында»;

2.3. «Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Приволжский авыл
жирлеге муниципаль берәмлеге Советының 05.12.2023 елның 88-2 номерлы карарына
үзгәрешләр керту турында «14.04.2025 ел, № 131 "Татарстан Республикасы Спас
муниципаль районының Приволжский авыл жирлеге муниципаль берәмлеге
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәне
раслау хақында".

3. Өлеге карарны ТР Спас муниципаль районының рәсми сайтында рәсми рәвештә
халыкка житкерегрә <http://spasskiy.tatarstan.ru> һәм htrr хокукый мәгълүматның рәсми
порталында://pravo.tatarstan.ru.

4. Өлеге карар рәсми игълан ителгән көнәннән үз көченә керә.

5. Өлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Муниципаль берәмлек башлыгы
«Приволжский авыл жирлеге»
Спас муниципаль районы
Татарстан Республикасы

С. Г. Спирин

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының "Приволжский авыл жирлеге"
муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контроль
турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Приволжский авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен (алга таба - муниципаль контроль) билгели.

1.2. Муниципаль контроль предметы булып:

1) юридик затларның, индивидуаль эшкуарларның һәм гражданның (алга таба - контрольдә тотыла торган затлар) Россия Федерациясе законнарында һәм норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Приволжский авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләнדרү кагыйдәләрендә билгеләнгән мәжбүри таләпләрне (алга таба – кагыйдәләр), инвалидларның социаль, инженерлык һәм транспорт объектларыннан файдалана алуын тәэмин итүгә таләпләрне үтәве Инфраструктуралар һәм күрсәтелә торган хезмәтләр (алга таба шулай ук – мәжбүри таләпләр).

2) контроль (күзәтчелек) чаралары нәтижәләре буенча кабул ителә торган карарларны үтәү.

Муниципаль контроль предметына гамәлдәге законнар нигезендә дәүләт контроленең (күзәтчелегенен), муниципаль контрольнең башка төрләре предметына керә торган Кагыйдәләрдә билгеләнгән мәжбүри таләпләр керми.

1.3. Муниципаль контроль объектлары (алга таба - контроль объекты) булып:

территорияне төзекләнדרү өлкәсендә контрольдә тотылучы затларның мәжбүри таләпләр үтәлгә тиешле эшчәнлеге, гамәлләре (гамәл кылмавы), шул исәптән эшчәнлекне гамәлгә ашыручы контрольдә тотылучы затларга карата куела торган гамәлләре (гамәл кылмавы);

контрольдә тотылучы затларның эшчәнлеге, шул исәптән мәжбүри таләпләр куела торган эшләр һәм хезмәт күрсәтүләр нәтижәләре;

контрольдә тотылучы затлар ия булган һәм (яисә) файдалана торган һәм төзекләнדרү өлкәсендә мәжбүри таләпләр куела торган биналар, корылмалар, Территорияләр, Жир кишәрлекләрен, предметларны һәм башка объектларны да кертеп.

1.4. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Приволжский авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә муниципаль контроль Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Приволжский авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба – контроль органы (идарә, бүлек) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.5. Контроль объектларын исәпкә алу:

контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестры;

судка кадәр шикаять бирүнең мәгълүмат системасы (дәүләт мәгълүмат системасының ярдәмче системасы) (алга таба-судка кадәр шикаять бирүнең ярдәмче системасы);

ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек юлы белән башка дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларын.

«Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның (алга таба - 248-ФЗ номерлы Федераль закон) 16 статьясындагы 2 өлеше һәм 17 статьясындагы 5 өлеше нигезендә контроль органы контроль (күзәтчелек) органнарының мәгълүмат системаларын кулланып контроль объектларын исәпкә ала.

1.6. Контроль органы исеменнән муниципаль контрольне түбәндәге вазыйфаи затлар башкарырга хокуклы:

1) контроль орган житәкчесе;

2) контроль орган житәкчесе урынбасары;

1.7. Контроль органның контроль чараны үткөрү турында Карар кабул итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлары булып контроль орган житәкчесе, Ө ул булмаган очракта - аның вазыйфаларын башкаручы зат (алга таба - вәкаләтле вазыйфаи затлар) тора.

1.8. Инспектор муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга ия һәм җаваплы була.

1.9. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.10. Муниципаль контроль түләүсез башкарыла.

1.11. Вазыйфаи затлар һәм башка вәкаләтле затлар тарафыннан башкарыла торган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында тикшереп торылучы затларга мәгълүмат бирү өлеге гамәлләр һәм карарлар турында белешмәләрне контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштыру, шулай ук аларны тикшереп торылучы затларга дәүләт һәм муниципаль дәүләт һәм муниципаль функцияләрне электрон рәвештә башкару һәм хезмәт күрсәтү, шул исәптән «дәүләт һәм муниципаль хезмәтләренң (функцияләренң) Бердәм порталы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы

аша (алга таба - дэүлэт һәм муниципаль хезмэтләрнең бердәм порталы) һәм (яисә) дэүлэт һәм муниципаль хезмэтләрнең төбөк порталы аша.

1.12. Эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырмый торган, контрольдә тотыла торган зат булган граждандан, контроль органы адресына документларны кәгазьдә алу кирәклеген турында хәбәрнамә жиһбәрелгән йә контроль органында тикшерелә торган затның электрон почтасы адресы турында белешмәләр булмаган һәм аңа документларны бердәм портал аша электрон рәвештә жиһбәрү мөмкинлеген булган очракта, Идарәнең вазыйфаи затлары һәм башка вәкаләтле затлар тарафыннан кәгазьдә йөртелә торган гамәлләр һәм кабул ителә торган қарарлар турында аңа кәгазьдә йөртелә торган документлар жиһбәрү юлы белән хәбәр ителә. дэүлэт һәм муниципаль хезмәт күрсәтүләр (, әгәр затның бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасы булмаса йә ул Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәлү процедурасын узун тәмамламаган булса). Күрсәтелгән граждандан контроль органга документларны кәгазьдә жиһбәрергә хоқуқлы.

1.13. Контрольдә тотылучы зат, әгәр:

1) белешмәләр контрольдә тотылучы затка әлегә Нигезләмәнең 1.11 пункты нигезендә тапшырылган, шул исәптән аңа электрон почта аша контрольдә тотылучы зат тарафыннан контроль органына тапшырылган һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда мәғлүмат ресурсларына, мәғлүмат системаларына кертелгән адрес буенча жиһбәрелгән, моңа әлегә Нигезләмәнең 1.12 пунктында билгеләнгән очрақлар керми. Контрольдә тотылучы затка мәғлүмат бирү максатларында контроль органы тарафыннан юридик затны, шәхси эшмәкәрне дэүлэт теркәвенә алганда бирелгән белешмәләр электрон почта адресы кулланылырга мөмкин;

2) белешмәләр көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә бердәм дэүлэт һәм муниципаль хезмәтләр Порталы аша яисә дэүлэт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәлү процедурасын узун тәмамлаган, мондый белешмәләрне китерү фактын раслап, контрольдә тотылучы затлар адресына жиһбәрелде.

2. Сакланылучыларга зыян (зыян) китерү қурқынычлары белән идарә итү қыйммәтләргә закон

2.1. Муниципаль контроль профилактика чараларын һәм контроль (күзәтчелек) чараларын сайлауны, аларның эчтәлеген (шул исәптән тикшерелә торган мәжбүри таләпләр күләмен), интенсивлығын һәм нәтижәләрен билгели торган зыян (зыян) китерү қурқынычлары белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.2. Планнан тыш контроль (күзәтчелек) чарасын үткәрү һәм аның төрен сайлау турында Қарар кабул иткәндә зыян (зыян) китерү қурқынычын бәяләү максатларында контроль орган мәжбүри таләпләрне бозу қурқынычы индикаторларын куллана.

2.3. Муниципаль контроль буенча мәжбүри таләпләрне бозу қурқынычы индикаторлары исемлегенә әлегә Нигезләмәгә 4 нче қушымтада беркетелгән.

3. Үткәрелә торган профилактик чаралар

муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда, аларның төрләре

3.1. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычларын профилактикалау ел саен контроль орган тарафыннан раслана торган закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычларын профилактикалау программасы (алга таба - зыян китерү куркынычларын профилактикалау программасы) нигезендә профилактик чаралар үткөрү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Зыян китерү куркынычын профилактикалауның расланган программасы <http://spasskiy.tatarstan.ru> контроль органының рәсми сайтында урнаштырыла: «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (алга таба - контроль органның рәсми сайты).

Контроль орган шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар да үткәрә.

3.2. Контроль орган профилактик чаралар уздырганда юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар һәм граждандар белән бары тик 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда гына хезмәттәшлек итә.

Әгәр 248-ФЗ номерлы Федераль законда башкасы билгеләнмәгән булса, тикшереп торылучы затлар белән үзара хезмәттәшлек итә торган профилактик чаралар өлеге тикшереп торылучы затларның ризалыгы белән йә аларның инициативасы белән генә үткәрелә.

3.3. Профилактик чаралар үткәргәндә контроль объектларының закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы тудыруы яисә мондый зыян (зыян) китерелүе ачыкланган очракта, инспектор бу хакта контроль чаралар үткөрү турында Карар кабул итү өчен Идарәнең вәкаләтле вазыйфаи затларына кичекмәстән мәгълүмат җибәрә.

3.4. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контроль органы профилактик чараларның түбәндәге төрләрен үткәрә:

- 1) мәгълүмат бирү;
- 2) кисәтү игълан итү;
- 3) консультация бирү;
- 4) профилактик визит.

3.4.1. Контроль орган 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясында билгеләнгән тәртиптә контрольдә тотылучы затларга һәм башка кызыксынган затларга мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча мәгълүмат бирә.

3.4.2. Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү (алга таба – кисәтү) Россия Икътисади үсеш министрлыгының «Контроль (күзәтчелек) органы куллана торган документларның типовой формалары турында» 31.03.2021 № 151 боерыгы (алга таба – Россия Икътисади үсеш министрлыгының 151 номерлы боерыгы) белән расланган форма буенча төзелә.

248-ФЗ номерлы Федераль законның 49 статьясы нигезендә контроль органы тарафыннан контрольдә тотылучы затка кисәтү игълан ителгән очракта, контрольдә тотылучы зат кисәтүне алган көннән алып 10 көн эчендә әлеге кисәтүгә карата каршылык белдерергә хокуклы.

Кисәтүгә карата каршылыктар кәгазьдә почта аша йә кисәтүдә күрсәтелгән контроль органның электрон почта адресына электрон документ рәвешендә йә дәүләт (муниципаль) хезмәтләренәң (функцияләренәң) бердәм порталыннан һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләренәң региональ порталыннан файдаланып, йә кисәтүдә күрсәтелгән башка ысуллар белән жибәрелә.

Кисәтүгә каршы килү үз эченә алырга тиеш:

а) тикшереп торылучы затның – физик затның фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (булган очракта), яшәү урыны турында белешмәләр йә исеме, тикшереп торылучы затның – юридик затның урнашкан урыны турында белешмәләр, шулай ук жавап жибәрелергә тиешле контакт телефоны номеры (номерлары), электрон почта адресы (адреслары) (булган очракта) һәм почта адресы;

б) мондый кисәтүне жибәргән вазыйфаи зат һәм кисәтү турында белешмәләр;

в) контрольдә тотылучы зат кисәтү белән килешми торган дәлилләр (күрсәтелгән дәлилләргә раслаучы белешмәләр һәм (яисә) документлар кушымтасы белән).

Контрольдә тотылучы зат тапшырган белешмәләрдән һәм (яисә) документлардан әлеге нигезләмәненәң 19 пунктчындагы «а» һәм (яисә) «б» пунктчаларында күрсәтелгән белешмәләргә төгәл билгеләү мөмкин булмаган очракта, кисәтүгә карата каршылык контроль (күзәтчелек) органына кергән көннән алып 3 эш көне эчендә, карау мөмкин булмау сәбәпләрен күрсәтеп һәм аңлатып, тикшереп торылучы затка каралмыйча кайтарыла тиешле мөрәжәгать итү тәртибе.

Кисәтүгә карата каршылыктар контроль (күзәтчелек) органының вазыйфаи затлары тарафыннан мондый каршылык контроль (күзәтчелек) органына кергән көннән алып 15 эш көне эчендә карала.

Контроль (күзәтчелек) органы кисәтүгә карата каршылыкны карау нәтижәләргә буенча түбәндәгә карарларның берсе кабул ителә:

а) кисәтүне үзгәрешсез калдыру турында;

б) кисәтүне гамәлдән чыгару турында.

Кабул ителгән карар турындагы мәгълүмат аны кабул иткән көннән алып бер эш көне эчендә кисәтүгә каршы булган контрольдә тотылучы затка жибәрелә.

3.4.3. 1.6 пунктта күрсәтелгән вазыйфаи зат. әлеге Нигезләмәдә контрольдә тотылучы затларга язма рәвештә («Россия Федерациясе гражданны мөрәжәгатьләргә карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән срокларда), телдән телефон аша, видео-конференц-элементә аша яисә "Инспектор" мобиль кушымтасыннан файдалану юлы белән, вазыйфаи затларның шәхси кабул итүендә

консультациялар бир затларга йә профилактик чара, контроль (күзәтчелек) чарасын уздыру барышында. Контрольдә тотылучы затларның мәрәҗәгәтләре шул исәптән Бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы яисә региональ дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр Порталы аша жиберелергә мөмкин. Консультациялар түләүсез башкарыла.

Контроль (күзәтчелек) органының 1.6 пунктында күрсәтелгән вазыйфаи затлары. әлеге Нигезләмә буенча түбәндәге мәсьәләләр буенча консультациялар, шул исәптән язмача консультациялар бирәләр:

а) әлеге Нигезләмәнең 1.2 пункты нигезендә үтәләше муниципаль контроль предметы булган мәҗбүри таләпләрне куллану;

б) контрольдә тотылучы затлар әлеге Нигезләмәнең 1.2 пункты нигезендә үтәләше муниципаль контроль предметы булган мәҗбүри таләпләрне үтәү өчен гамәлгә ашырырга тиешле кирәкле оештыру һәм (яисә) техник чаралар;

в) Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру.

Контроль орган үткәрелгән консультацияларне исәпкә алу журналына язып куя, аның рәвеше контроль орган тарафыннан раслана.

3.4.4. Профилактик визит контроль күзәтчелек органының 1.6 пунктында күрсәтелгән вазыйфаи заты тарафыннан профилактик әңгәмә рәвешендә үткәрелә. әлеге Нигезләмәдән, контрольдә тотылучы затның эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча йә видео-конференц-элементә яисә «Инспектор»мобиль кушымтасыннан файдалану юлы белән.

Профилактик визит барышында контрольдә тотылучы зат 1.2 пункты нигезендә үтәләше муниципаль контроль предметына кертелгән таләпләр исәбеннән үз эшчәнлегенә яисә аңа караган контроль объектарына куела торган мәҗбүри таләпләр турында хәбәр ителә. әлеге Нигезләмәнең 1.6 пунктында күрсәтелгән контроль органның вазыйфаи заты. әлеге Нигезләмәне гамәлгә ашыра, контроль объекты белән таныша һәм контрольдә тотылучы затның мәҗбүри таләпләрне үтәү дәрәжәсен бәяли.

Профилактик визит контроль (күзәтчелек) органы инициативасы буенча (мәҗбүри профилактик визит) яисә контрольдә тотылучы зат инициативасы буенча үткәрелә.

3.4.4.1. Контрольдә тотылучы зат инициативасы буенча профилактик визитлар 52.2 статьясы нигезендә үткәрелә. 248-ФЗ номерлы Федераль закон.

3.4.4.2. Муниципаль контроль кысаларында мәҗбүри профилактик визит 248-ФЗ номерлы Федераль законның 52.1 статьясындагы 1 өлешенәң 4 пунктында каралган очракта үткәрелә.

Мәҗбүри профилактик визит контрольдә тотылучы затның аны үткәрүдән баш тартуын күздә тотмый.

3.4.4.3. Мәҗбүри профилактик визитлар үткәрүнең түбәндәге ешлыгы билгеләнә: елына бер мәҗбүри профилактик визит - югары хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектары өчен;

мәжбүри профилактик визитлар үткөрү ешлыгы, шул исәптән контрольнең аерым төрләре буенча да, Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә - сизелерлек, уртача яисә уртача хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектлары өчен.

Билгеле бер хәвеф-хәтәр категорияләренә кертелгән мәжбүри профилактик визитлар үткөрү ешлыгы зыян (зыян) китерү куркынычларына туры китереп билгеләнә.

Муниципаль контроль кысаларында мәжбүри профилактик визитлар түбәндөгә ешлык белән башкарыла:

1) зур хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектлары өчен-3 елга бер мәжбүри профилактик визит;

2) уртача хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектлары өчен-5 елга бер мәжбүри профилактик визит;

3) уртача хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектлары өчен-6 елга бер мәжбүри профилактик визит.

3.4.4.5. Мәжбүри профилактик визит кысаларында инспектор кирәк булганда 248-ФЗ номерлы Федераль законның 52.1 статьясындагы 4 өлешендә каралган гамәлләрне башкара, шул исәптән тикшерү, кирәкле документларны таләп итү, экспертиза үткәрә.

3.4.4.6. Мәжбүри профилактик визит уздыру срогы ун эш көненнән артмаска тиеш һәм экспертиза уздыру өчен кирәкле срокка озайтылырга мөмкин.

3.4.4.7. Мәжбүри профилактик визитны уздыру тәмамлангач, контроль чаралар өчен 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясында каралган тәртиптә мәжбүри профилактик визит уздыру турында акт төзелә.

Ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмә, әгәр мондый хокук бозулар мәжбүри профилактик визит уздыру тәмамланганчы 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90.1 статьясында каралган тәртиптә бетерелмәгән булса, контрольдә тотылучы затка бирелә.

3.4.4.8. Мәжбүри профилактик визит үткөрү мөмкин булмаган һәм (яисә) контрольдә тотылучы зат аны үткәрүдән читләшкән очракта, инспектор контроль чаралар өчен 248-ФЗ номерлы Федераль законның 65 статьясындагы 10 өлешендә каралган тәртиптә мәжбүри профилактик визит үткөрү мөмкин түгеллеге турында акт төзи.

Контроль органның вәкаләтле вазыйфаи заты мәжбүри профилактик визит уздыру мөмкинлеге булмау турында акт төзелгән көннән алып өч айдан да соңга калмыйча контрольдә тотыла торган затка карата мәжбүри профилактик визитны кабат уздыру турында Карар кабул итергә хокуклы.

4. Кысаларда уздырыла торган контроль чаралар муниципаль контроль

4.1. Контроль чаралар. Гомуми сораулар.

4.1.1. Муниципаль контроль планнан тыш контроль чаралар үткөрүне оештыру юлы белән контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла:

документлар буенча тикшерү, күчмә тикшерү, инспекция визиты, рейд каравы-контрольдә тотылучы затлар белән үзара хезмәттәшлек иткәндә;

4.1.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контрольдә тотылучы затлар белән үзара хезмәттәшлек:

инспектор белән контрольдә тотылучы зат яисә аның вәкиле арасында очрашулар, телефон аша һәм башка сөйләшүләр (турыдан-туры үзара хезмәттәшлек) ;

документларны, башка материалларны соратып алу;

инспекторның контрольдә тотыла торган зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урынында булуы (инспекторның һәркем өчен мөмкин булган житештерү объектларында булу очрактарынан тыш).

4.1.3. Контрольдә тотылуы зат белән үзара хезмәттәшлек иткәндә гамәлгә ашырыла торган планнан тыш контроль чаралар контроль орган тарафыннан түбәндәгә нигезләр буенча үткәрелә:

1) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 60 статьясы нигезләмәләрен исәпкә алып, контроль (күзәтчелек) органының закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү турында яисә зыян (зыян) китерү куркынычы хақында белешмәләре булу;

2) контрольдә тотылуы конкрет затларга карата контроль (күзәтчелек) чаралар уздыру турында Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәте йөкләмәсе;

3) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм граждандар хокукларының һәм ирекләренә үтәлешенә күзәтчелек кысаларында контроль чаралар үткәру турында прокурор таләбе;

4) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуны бетерү турында контроль орган карарын үтәү срогы тәмамлану-248-ФЗ номерлы Федераль законның 95 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән очрактарда;

5) контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу яисә контроль объектының мондый параметрлардан тайпылу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга туры килүен ачыклау;

6) контрольдә тотылуы затның мәжбүри профилактик визит уздырудан читләшүе.

Планнан тыш контроль чаралар, үзара хезмәттәшлексез контроль (күзәтчелек) чаралардан тыш, прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына уздырылырга мөмкин булган очракта, күрсәтелгән чара мондый килештерелгәннән соң уздырыла

Үзара хезмәттәшлексез планнан тыш контроль чаралар инспекторлар тарафыннан Идарәнең вәкаләтле вазыйфаи затларының биремнәре нигезендә (әлеге Нигезләмәгә 1 нче кушымта), контроль органның эш планнарындагы биремнәренә дә кертеп, шул исәптән 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очрактарда уздырыла.

4.1.4. Контрольдә тотылуы затлар белән үзара хезмәттәшлексез уздырылуылардан тыш, планнан тыш контроль (контроль) чаралар инспектор һәм контроль чарасын уздыруга жәлеп ителә торган затлар тарафыннан түбәндәгә Контроль гамәлләр башкару юлы белән уздырыла:

1) карау;

2) тикшерү;

3) сораштыру;

4) документларны таләп итү;

- 5) язма аңлатмалар алу;
- 6) инструменталь тикшерү;
- 7) экспертиза.

4.1.4.1. Карау. Тикшерүне инспектор контрольдә тотыла торган зат яисә аның вәкиле барында башкара.

Тикшерү үткәргәндә, мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланган очракта, инспектор мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен теркәү өчен фотога төшерүне, Аудио - һәм видеоязманы, дәлилләрен теркәүнең башка ысулларын кулланырга хокуклы.

4.1.4.2. Тикшерү. Тикшерүне инспектор контрольдә тотылуы зат яисә аның вәкиле барында һәм (яисә) видеоязма кулланып башкара.

Тикшерү нәтижеләре буенча инспектор тикшерү беркетмәсе төзи, аңа тикшерелгән биналар (отсеклар), транспорт чаралары, продукция (товарлар) исемлегә, шулай ук тикшерелә торган контроль (күзәтчелек) чарасы өчен әһәмияткә ия объектларның төре, саны һәм башка идентификация билгеләре кертелә.

Тикшерү үзара дистанцион аралашу чараларынан, шул исәптән видео-конференц-элементә аша, шулай ук Контроль төре турындагы нигезләмәдә каралган очракларда «Инспектор» мобиль кушымтасынан файдаланып гамәлгә ашырылырга мөмкин.

4.1.4.3. Сораштыру. Сораштыру нәтижеләре, әгәр алынган белешмәләр контроль (күзәтчелек) чарасы өчен әһәмияткә ия булса, сораштырылуы зат тарафынан имзаланган торган сораштыру беркетмәсендә, шулай ук контроль (күзәтчелек) чарасы актында теркәлә.

Сораштыру үзара дистанцион аралашу чараларынан, шул исәптән видео-конференц-элементә, шулай ук «Инспектор»мобиль кушымтасынан файдаланып башкарылырга мөмкин.

4.1.4.4. Документларны таләп итү. Тикшерү чарасын үткөрү барышында инспектор контрольдә тотылуы затка контрольдә тотылуы затның мәжбүри таләпләрне үтәвен бәяләүне уздыру өчен кирәкле һәм (яисә) әһәмияткә ия булган документларны һәм (яисә) аларның күчермәләрен, шул исәптән фотога төшерү, Аудио - һәм видеоязма материалларын, мәгълүмат базаларын, белешмәләр банкларын, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләрне тапшыру турында таләп күрсәтергә (жибәрергә) хокуклы.

Контрольдә тотылуы зат документларны тапшыру турындагы таләптә күрсәтелгән срокта юкка чыгарыла торган документларны контроль органына жибәрә йә кичекмәстән язма үтенечнамә белән инспекторга документларны билгеләнгән срокта тапшыру мөмкин түгеллегә турында хәбәр итә, тикшереп торылуы зат таләп ителә торган документларны тапшыра ала торган сәбәпләрне һәм вакытны күрсәтә.

4.1.4.5. Язма аңлатмалар алу. Язма аңлатмаларны инспектор контрольдә тотыла торган заттан яисә аның вәкиленнән, шаһитлардан соратып алырга мөмкин.

Күрсәтелгән затлар тикшерү тәмамлану датасына кадәр ике эш көненнән дә соңга калмыйча инспекторга ирекле рәвештә язма аңлатмалар бирәләр.

Язма Аңлатмалар Язма документны ирекле рәвештә төзү юлы белән рәсмиләштерелә.

Инспектор оешманың вазыйфай затлары яисә хезмәткәрләре, контрольдә тотыла торган затлар булган граждандар, аларның вәкилләре, шаһитлар сүзләреннән үз кулы белән язма аңлатмалар төзгә хокуклы. Бу очракта күрсәтелгән затлар аңлатмалар белән танышалар, кирәк булганда текстны тулыландыралар, инспекторның аларның сүзләреннән дәрәҗә язып алуын билгеләләр һәм документны төзү датасын һәм урынын күрсәтеп имзалыйлар.

4.1.4.6. Инструменталь тикшерү. Инструменталь тикшерү махсус җайланмада эшләргә, техник приборлар кулланырга рәхсәт ителгән инспектор яисә белгеч тарафыннан башкарыла.

Инструменталь тикшерү нәтиҗәләре буенча инспектор яисә белгеч инструменталь тикшерү беркетмәсе төзи, анда аны төзү датасы һәм урыны, беркетмәне төзгән инспекторның яисә белгечнең вазыйфасы, фамилиясе һәм инициаллары, тикшереп торылучы зат турында белешмәләр, тикшерү предметы, кулланыла торган махсус җиһазлар һәм (яисә) техник приборлар, инструменталь тикшерү методикалары, инструменталь тикшерү нәтиҗәсе күрсәтелә, нормалаштырыла инструменталь тикшерү уздырганда тикшереп торылырга тиешле күрсәткечләрнең әһәмияте, һәм әлеге күрсәткечләрнең билгеләнгән нормаларга туры килүе турындагы нәтиҗәләр, инструменталь тикшерү нәтиҗәләрен бәяләү өчен әһәмиятле башка белешмәләр.

4.1.4.7. Экспертиза. Экспертиза контроль орган кушуы буенча эксперт яисә эксперт оешмасы тарафыннан башкарыла.

Экспертиза турыдан-туры контроль чара уздыру барышында, шулай ук эксперт яисә эксперт оешмасы эшчәнлеген гәмәлгә ашыру урыны буенча да башкарылырга мөмкин.

Экспертизаны башкару вакыты экспертиза төренә бәйле һәм контроль орган белән эксперт яисә эксперт оешмасы арасындагы килешү буенча һәр конкрет очракта индивидуаль билгеләнә.

Экспертиза нәтиҗәләре эксперт бәяләмәсе белән рәсмиләштерелә.

Экспертиза үзара дистанцион аралашу чараларыннан, шул исәптән видео-конференц-элементә, шулай ук "Инспектор"мобиль кушымтасыннан файдаланып башкарылырга мөмкин.

4.1.5. Контрольдә тотылучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоты торган контроль чарасын үткөрү өчен вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан имзаланган контроль органы карары кабул ителә, анда Россия Икътисади үсеш министрлыгының 151 номерлы боерыгы белән расланган форма буенча 248-ФЗ номерлы Федераль законның 64 статьясындагы 1 өлешендә каралган белешмәләр күрсәтелә.

Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, урынга барып тикшерү үткәру өчен Нигезләмәнең әлеге пунктчасының беренче абзацында каралган әлеге контроль чараны үткәру турында Карар кабул итү таләп ителми.

4.1.6. Контроль чаралар контроль чараны уздыру турында контроль органы карарында күрсәтелгән инспекторлар тарафыннан уздырыла.

Кирәк булганда контроль орган контроль чаралар уздыруга билгеләнгән тәртиптә аттестацияләнгән һәм экспертлар реестрына кертелгән эксперт оешмаларын, контроль чаралар уздыруга жәлеп ителә торган эксперт оешмаларын жәлеп итә.

4.1.7. Контрольдә тотылучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны үткәру тәмамлангач, инспектор Россия Икътисады үсеш министрлыгының 151 нче боерыгы белән расланган форма буенча контроль чарасы актын (алга таба шулай ук - акт) төзи.

Әгәр мондый чараны үткәру нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләпнең бозылуы, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге белән билгеләнүе күрсәтелә.

Ачыкланган хокук бозу контрольдә тотылучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чара уздыру тәмамланганчы бетерелгән очракта, актта аны бетерү факты күрсәтелә.

4.1.8. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлиле булган документлар һәм башка материаллар актка кушып бирелә.

4.1.9. Актны рәсмиләштерү контроль чараны уздыру урыны буенча мондый чараны уздыру тәмамланган көнне башкарыла, әгәр актны рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса.

4.1.10. Тикшерү чараларын үткәргәндә инспектор фотога төшерү, Аудио-һәм видеоязма, дәлилләренә теркәүнең башка ысулларын кулланырга мөмкин.

Контроль (күзәтчелек) чараларын гамәлгә ашырганда фотога төшерү, Аудио - һәм видеоязма, навигатор, мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен теркәүнең башка ысулларыннан файдалану кирәклегенә турындагы карар контроль (күзәтчелек) чарасын уздыруга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан мөстәкыйль кабул ителә.

Мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен фотога төшерү һәм видеога төшерү аша һәр ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу урынга йә стационар ориентирларга (биналарга, төзелмәләргә, корылмаларга, башка объектларга) бәйләп башкарыла.

Мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен теркәү өчен фотога төшерү һәм видеоязмадан файдалану Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4.1.11. Дәүләт, коммерция, хезмәт сәре, башка сәре тәшкил итә торган мәгълүматны үз эченә алган контроль чараның нәтижәләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәгән килеш рәсмиләштерелә.

4.1.12. Контроль чара актында бэян ителгән фактлар һәм нәтижәләр белән килешмәгән очракта, тикшереп торылучы зат өлгегә Нигезләмәнең 5 бүлегендә каралган тәртиптә шикаять җибәрергә хокукы.

4.2. Документар тикшерү

4.2.1. Документлар буенча тикшерү 248-ФЗ номерлы Федераль законның 72 статьясында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

Документлар буенча тикшерү дигәндә контроль органы урнашкан урында үткәрелә торган һәм аның предметы бары тик контрольдә тотылучы затларның оештыру-хокукый рәвешен, хокукларын һәм бурычларын билгели торган документларындагы белешмәләрдән, шулай ук аларның эшчәнлеген гәмәлгә ашырганда кулланыла торган һәм аларның контроль органының мәжбүри таләпләрен һәм карарларын үтәвенә бәйлә документлардан гыйбарәт контроль чарасы аңлашыла.

Документлар контрольдә тотылучы затлар тарафыннан бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталыннан, региональ дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталыннан яисә "Инспектор"мобиль кушымтасыннан файдаланып тапшырылырга мөмкин.

Документлар буенча тикшерү барышында контрольдә тотылучы затларның контроль органы карамагында булган документлары, алдагы контроль чаралары нәтижәләре, административ хокук бозулар турындагы эшләргә карау материаллары һәм шушы контрольдә тотылучы затларга карата гәмәлгә ашырылган муниципаль контроль нәтижәләре турындагы башка документлар карала.

4.2.2. Контроль орган карамагындагы документлардагы белешмәләргә нигезләнмәгән тудырса йә бу белешмәләр контрольдә тотылучы затның мәжбүри таләпләргә үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирмәсә, контроль орган контрольдә тотылучы зат адресына документлар буенча тикшерү барышында карау өчен кирәкле башка документларны тапшыруны таләп итә.

Өлгегә таләп алынган көннән алып ун эш көне эчендә контрольдә тотылучы зат таләптә күрсәтелгән документларны контроль органына җибәрергә тиеш.

4.2.3. Документлар буенча тикшерү уздыру срогы ун эш көненнән артмаска тиеш.

Документлар буенча тикшерү үткәру вакытын исәпләү:

1) контроль органы тарафыннан контрольдә тотылучы затка документлар буенча тикшерү барышында карау өчен кирәкле документларны таләптә күрсәтелгән документларны контроль органга тапшырган вакытка кадәр тапшыру таләпләргә җибәрелсә;

2) контрольдә тотылучы затка контроль органы мәгълүматын җибәрү:

контрольдә тотылучы зат тапшырган документлардагы хаталарны һәм (яисә) каршылыкларны ачыклау турында;

тапшырылган документлардагы белешмәләргә контроль органындагы документлардагы һәм (яисә) муниципаль контрольне гәмәлгә ашырганда алынган белешмәләргә туры

килмәве һәм күрсәтелгән язма аңлатмаларны контроль (күзәтчелек) органына тапшырганчыга кадәр кирәкле язма аңлатмаларны тапшыру таләпләре турында.

4.2.4. Әгәр контроль (күзәтчелек) органы карамагында булган белешмәләр һәм документлар житәрлек булмаса, документлар буенча тикшерү барышында түбәндәге Контроль (күзәтчелек) гамәлләр башкарылырга мөмкин:

- 1) язма аңлатмалар алу;
- 2) документларны таләп итү;
- 3) экспертиза.

Контроль (күзәтчелек) гамәлләр 4.1.4 пунктчасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Документлар буенча тикшерү уздырганга контроль орган контрольдә тотылуы заттан документлар буенча тикшерү предметына карамаган белешмәләрне һәм документларны, шулай ук әлеге орган тарафыннан башка органнардан алынырга мөмкин булган белешмәләрне һәм документларны таләп итәргә хокукы түгел.

4.2.5. Акт әлеге Нигезләмәнең 4.1.7 пунктчасында каралган тәртиптә контроль чаралар уздыру тәмамланганнан соң рәсмиләштерелә.

4.2.6. Акт контрольдә тотылуы затка документлар буенча тикшерү тәмамланганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясында каралган тәртиптә контроль органы тарафыннан жиберелә.

4.2.7. Планнан тыш документар тикшерү прокуратура органнары белән килештереп кенә уздырылырга мөмкин, моңа 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенең 3, 4, 6, 8 пунктлары нигезендә тикшерү уздырылган очрак керми.

4.3. Күчмә тикшерү

4.3.1. Урынга барып тикшерү 248-ФЗ номерлы Федераль законның 73 статьясында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

Күчмә тикшерү дигәндә контрольдә тотылуы конкрет зат белән мондый затның мәжбүри таләпләрне үтәвен бәяләү, шулай ук контроль орган карарларының үтәлешен бәяләү максатларында уздырыла торган контроль чарасы аңлашыла.

4.3.2. Урынга барып тикшерү контрольдә тотылуы затның (аның филиалларының, Вәкилләкләренен, аерымланган структур бүлекчәләренен) яисә контроль объектының урнашкан (эшчәнлеген башкарган) урыны буенча үткәрелә.

4.3.3. Күчмә тикшерү үзара дистанцион аралашу чараларын, шул исәптән видео-конференц-элементә, шулай ук «Инспектор»мобиль кушымтасын кулланып үткәрелергә мөмкин.

Урынга барып тикшерү мөмкин булмаган очракта үткәрелә:

1) контроль органы карамагындагы яисә ул соратып ала торган документлардагы һәм тикшереп торучы зат аңлатмаларындагы белешмәләренең тулылыгын һәм дәрәслеген тикшерергә;

2) контрольдә тотылучы затның һәм (яисә) аңа караган һәм (яисә) ул файдалана торган контроль объектларының эшчәнлегенең, гамәлләренең (гамәл кылмавының) әлеге Нигезләмәнең 4.3.2 пунктчасында күрсәтелгән урынга чыкмыйча һәм контроль чараларның башка төре кысаларында каралган кирәкле контроль гамәлләрне башкармыйча мәжбүри таләпләргә туры килүен бәяләргә.

4.3.4. Планнан тыш күчмә тикшерү прокуратура органнары белән килештереп кенә уздырылырга мөмкин, моңа 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенең 3, 4, 6, 8 пунктлары, 3 өлеше һәм 66 статьясындагы 12 һәм 12.1 өлешләре нигезендә тикшерү үткәрелгән очраклар керми.

4.3.5. Контроль органы контрольдә тотылучы затка урынга барып тикшерү уздыру турында тикшерү башланырга егерме дүрт сәгатътән дә соңга калмыйча урынга барып тикшерү уздыру турындагы карарның күчәрмәсен контрольдә тотылучы затка жиберү юлы белән хәбәр итә.

Инспектор урынга барып тикшерү уздырганда контрольдә тотылучы затка (аның вәкиленә) хезмәт таныклығын, урынга барып тикшерү уздыру турындагы карарның күчәрмәсен күрсәтә, шулай ук контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында исәп Номерын хәбәр итә.

4.3.6. Күчмә тикшерүне уздыру вакыты ун эш көненнән дә артмый.

Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү үткәрү барышында үзара хезмәттәшлек итүнең гомуми срогы кече предприятие өчен илле сәгатътән һәм микропредприятие өчен унбиш сәгатътән артмаска тиеш. Үз эшчәнлеген Россия Федерациясенең берничә субъекты территорияләрендә гамәлгә ашыручы Оешмага карата күчмә тикшерү үткәрү срогы һәр филиал, вәкиллек, оешманың аерымланган структур бүлекчәсе яисә житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

4.3.7. Күчмә тикшерү барышында мөмкин булган контроль (күзәтчелек) гамәлләр исемлеге:

- 1) карау;
- 2) тикшерү;
- 3) документларны таләп итү;
- 4) язма аңлатмалар алу;
- 5) инструменталь тикшерү;
- 6) экспертиза.

Контроль (күзәтчелек) гамәлләр 4.1.4 пунктчасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.3.8. Акт әлеге Нигезләмәнең 4.1.7 пунктчасында каралган тәртиптә контроль чаралар уздыру тәмамланганнан соң рәсмиләштерелә.

Фотога төшерү, Аудио - һәм видеоязмалар турында мәгълүмат актта чагыла.

Актны рәсмиләштергәндә, үзара дистанцион эшчәнлек чараларыннан, шул исәптән аудио - яисә видеоэлементә ярдәмендә, урынга барып тикшерү уздырылган очракта, Нигезләмәнең әлеге пунктчасының икенче абзацында билгеләнгән нигезләмә кулланылмый.

4.3.9. Урынга барып тикшерүне үткәру контрольдә тотылучы затның булу (эшчәнлекне башкару) урынында булмавына, йә контрольдә тотылучы затның эшчәнлеген фактта башкармавына, йә контрольдә тотылучы затның урынга барып тикшерүне үткәру яисә тәмамлау мөмкин булмавына китергән башка гамәлләренә (гамәл кылмавына) бәйлә рәвештә мөмкин булмаган очракта, инспектор урынга барып тикшерүне үткәру мөмкин түгеллеге турында акт төзи. сәбәпләрен күрсәтеп һәм контрольдә тотылучы затка контроль чараларны тәртиптә үткәру мөмкин түгеллеге турында хәбәр итә, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясындагы 4 һәм 5 өлешләрендә каралган.

Бу очракта инспектор урынга барып тикшерүне уздыруның күрсәтелгән чоры кысаларында теләсә кайсы вакытта урынга барып тикшерүне уздыру тәмамланганчы контроль гамәлләр башкарырга хокуклы.

4.3.10. Контрольдә тотылучы затлар булган индивидуаль эшкуар, граждан контроль органына контроль чаралар уздырганда катнашу мөмкинлеге булмау турында мәгълүмат тапшырырга хокуклы:

- 1) вакытлыча хезмәткә сәләтсезлек;
- 2) судларны, хокук саклау органнарын, хәрби комиссариатларны чакыру (хәбәрләр, көн тәртибе) буенча килү кирәклеге;
- 3) Россия Федерациясә Жинаять-процессуаль кодексы нигезендә контроль чаралар уздырганда булу мөмкинлеген юкка чыгара торган чик кую чараларын сайлау;
- 4) хезмәт командировкасында булу.

Мәгълүмат килгәндә контроль чаралар үткәру контроль орган тарафыннан шәхси эшмәкәр, гражданның әлеге мөрәжәгәте өчен сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчерелә.

4.4. Инспекция визиты

4.4.1. Инспекция визиты 248-ФЗ номерлы Федераль законның 70 статьясында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

Инспекция визиты дигәндә контрольдә тотылучы конкрет зат һәм (яисә) житештерү объектының хужасы (кулланучысы) белән үзара хезмәттәшлек юлы белән үткәрелә торган контроль (күзәтчелек) чарасы аңлашыла.

4.4.2. Инспекция визиты контрольдә тотылучы затның (аның филиалларының, Вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) яисә контроль объектының урнашкан (эшчәнлеген башкарган) урыны буенча үткәрелә.

Инспекция визиты үзара дистанцион аралашу чараларыннан, шул исәптән видео-конференц-элементә, шулай ук «Инспектор»мобиль кушымтасыннан файдаланып үткәрелергә мөмкин.

4.4.3. Инспекция визиты барышында түбәндәге Контроль (күзәтчелек) гамәлләр башкарылырга мөмкин:

- 1) карау;
- 2) Сораштыру;
- 3) язма аңлатмалар алу;
- 4) инструменталь тикшерү.

5) контрольдә тотылучы зат (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) йә контроль объекты урнашкан (эшчәнлек башкарган) урында мәжбүри таләпләр нигезендә булырга тиешле документларны таләп итү.

Контроль (күзәтчелек) гамәлләр 4.1.4 пунктчасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.4.4. Инспекция визиты контрольдә тотылучы затка һәм житештерү объекты милекчесенә алдан хәбәр итмичә үткәрелә.

Инспекция визитын эшчәнлекне гамәлгә ашыруның бер урынында йә бер житештерү объектында (территориядә) уздыру срогы бер эш көненнән артмаска тиеш.

4.4.5. Планнан тыш инспекция визиты прокуратура органнары белән килештереп кенә уздырылырга мөмкин, моңа 248-ФЗ номерлы Федераль законның 1 өлешендәге 3, 4, 6, 8 пунктлары, 57 статьясындагы 3 өлеше һәм 66 статьясындагы 12 өлеше нигезендә аны уздыру очраклары керми.

4.5. Рейд каравы

4.5.1. Рейд тикшерүе 248-ФЗ номерлы Федераль законның 71 статьясында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

Рейд тикшерүе дигәндә контрольдә тотыла торган берничә зат урнашкан территориядә берничә зат ия булган, файдаланган яисә идарә иткән житештерү объектларыннан файдалану (эксплуатацияләү) буенча мәжбүри таләпләрнең үтөлешен бәяләү максатларында үткәрелә торган контроль (күзәтчелек) чарасы аңлашыла.

4.5.2. Рейд тикшерүе үзара дистанцион аралашу чараларын, шул исәптән видео-конференц-элементә, шулай ук «Инспектор»мобиль кушымтасын кулланып үткәрелергә мөмкин.

4.5.3. Рейд тикшерүе житештерү объекттын биләүче, файдаланучы яисә идарә итүче контрольдә тотылучы затларның теләсә кайсы санына карата үткөрелә

4.5.4. Рейд тикшерүе барышында түбәндәге Контроль (күзәтчелек) гамәлләр башкарылырга мөмкин:

- 1) карау;
- 2) тикшерү;
- 3) сораштыру;
- 4) язма аңлатмалар алу;
- 5) документларны таләп итү;
- 6) инструменталь тикшерү;
- 7) экспертиза.

Контроль (күзәтчелек) гамәлләр 4.1.4 пунктчасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.5.5. Рейд тикшерүен уздыру вакыты ун эш көненнән артмаска тиеш. Рейд тикшерүен уздыру чорында контрольдә тотылучы бер зат белән хезмәттәшлек итү срогы бер эш көненнән артмаска тиеш.

Бер производство объекттында контрольдә тотылучы берничә зат эшчәнлек алып барган очракта, контрольдә тотылучы бер зат белән хезмәттәшлек итү срогы, әгәр бу Контроль төре турындагы Федераль законда каралган булса, бер эш көненнән артыграк булырга мөмкин.

4.5.6. Рейд тикшерүен уздырганда инспекторлар житештерү объектларындагы затлар белән үзара хезмәттәшлек итәргә хокуклы.

Житештерү объектларына ия булган, алардан файдаланган яисә алар белән идарә иткән контрольдә тотылучы затлар рейд тикшерүе барышында инспекторларга рейд тикшерүе уздыру турында карарда күрсәтелгән житештерү объектларына, шулай ук барлык бионаларга (торак урыннардан тыш) тоткарлыксыз керү мөмкинлеген тәэмин итәргә тиеш.

4.5.7. Рейд тикшерүе нәтижәсендә мәжбүри таләпләрне бозулар ачылган очракта, инспектор рейд тикшерүен уздыру урынында мәжбүри таләпләрне бозуга юл куйган контрольдә тотылучы һәр затка карата контроль (күзәтчелек) чарасы акты төзи.

4.5.8. Рейд тикшерүе прокуратура органнары белән килештереп кенә уздырылырга мөмкин, моңа 248-ФЗ номерлы Федераль законның 1 өлешендәге 3, 4, 6, 8 пунктлары, 57 статьясындагы 3 өлеше һәм 66 статьясындагы 12 өлеше нигезендә үткөрелгән очраklar керми.

4.6. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү

(куркынычсызлык мониторингы)

4.6.1. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (куркынычсызлык мониторингы) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 74 статьясында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

Контроль орган мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәткәндә (куркынычсызлык мониторингында) контроль органында булган контроль объектлары турындагы белешмәләрне, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган белешмәләрне, контрольдә тотылуы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында бирелә торган белешмәләрне, шулай ук дөүләт мәгълүмат системаларындагы белешмәләрне, «Интернет» челтәреннән белешмәләрне жья, анализлый. һәркем файдалана алырлык башка мәгълүматлар, шулай ук белешмәләр, фото - һәм кино төшерү, видеоязма функцияләре булган хокук бозуларны теркәүнең автоматик режимда эшләүче техник чараларын кулланып алынган.

4.6.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (иминлек мониторингы) юридик затлар, индивидуаль эшқуарлар һәм гражданныр белән үзара хезмәттәшлексез контроль чаралар үткәрүгә Идарәнең вәкаләтле вазыйфаи заты тарафыннан әлеге Нигезләмәгә 1 нче кушымтада каралган форма буенча раслана торган бирем нигезендә үткәрелә.

4.6.3. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (куркынычсызлык мониторингы) барышында закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян салу) яки зыян китерү (зыян салу) куркынычы барлыкка килү фактлары, мәжбүри таләпләрне бозулар турында, әзерләнә торган мәжбүри таләпләрне бозулар яисә мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында белешмәләр ачыкланса, контроль орган түбәндәге карарларны кабул итәргә мөмкин: :

1) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 60 статьясы нигезендә планнан тыш контроль чарасын үткәрү турында карар;

2) кисәтү игълан итү турында карар;

3) ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешенәң 1 пунктында каралган тәртиптә күрсәтмә бирү хақында карар, мондый мөмкинлек контроль төре турында Федераль законда күрсәтелгән очракта;

4) контроль төре турында Федераль законда мондый мөмкинлек күрсәтелгән очракта, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 3 өлеше нигезендә контроль төре турында Федераль законга беркетелгән карар.

4.6.4. 248-ФЗ номерлы Федераль законның 87 статьясындагы 2 өлешендә билгеләнгән очраклардан тыш, контроль (күзәтчелек) чарасын үзара хезмәттәшлексез уздыру нәтижәләре буенча контроль (күзәтчелек) чарасы акты мәжбүри таләпләрне бозуның ярамавы турында кисәтү игълан ителгән очракта төзелә.

4.7. Күчмә тикшерү

4.7.1. Урынга барып тикшерү 248-ФЗ номерлы Федераль законның 75 статьясында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

Күчмә тикшерү контрольдә тотылуы затларның мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында үткәрелә.

4.7.2. Урынга барып тикшерү Идарәнең вәкаләтле вазыйфаи заты тарафыннан әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы нигезендә раслана торган юридик затлар, индивидуаль эшқуарлар һәм граждандар белән үзара хезмәттәшлексез контроль чаралар үткәргә йөкләмә нигезендә үткәрелә.

4.7.3. Урынга барып тикшерү оешма (аның филиаллары, вәкилләкләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек башкарган) урында, граждандар эшчәнлеген башкарган урында, контроль объекты урнашкан урында үткәрелергә мөмкин, бу чакта тикшереп торылуы зат белән үзара эш итү рәхсәт ителми.

4.7.4. Күчмә тикшерү барышында һәркем өчен мөмкин булган (чикләнмәгән даирә затлары өчен ачык) житештерү объектларында түбәндәге Контроль (күзәтчелек) гамәлләре башкарылуы мөмкин:

- 1) карау;
- 2) инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып);
- 3) экспертиза.

Контроль (күзәтчелек) гамәлләр 4.1.4 пунктчасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.7.5. Күчмә тикшерү контрольдә тотылуы заттан хәбәр итмичә генә үткәрелә.

4.7.6. Тикшереп торылуы зат белән үзара хезмәттәшлек итмичә күчмә тикшерү уздырганнан соң, инспектор юридик затлар, индивидуаль эшқуарлар һәм граждандар белән үзара хезмәттәшлексез әлеге Нигезләмәгә 2 нче кушымтада каралган форма буенча контроль чарасы актын төзи.

4.7.7. Урынга барып тикшерү нәтижәләре буенча әлеге Нигезләмәнең 4.8.1 пунктчасының өченче абзацында каралган карарлар кабул ителә алмый.

4.7.8. 248-ФЗ номерлы Федераль законның 87 статьясындагы 2 өлешендә билгеләнгән очрактардан тыш, контроль (күзәтчелек) чарасын үзара хезмәттәшлексез уздыру нәтижәләре буенча контроль (күзәтчелек) чарасы акты мәжбүри таләпләрне бозуның ярамавы турында кисәтү игълан ителгән очракта төзелә.

4.8. Контроль орган тарафыннан күрелә торган чаралар

контроль чаралар

4.8.1. Контроль чараны үткәргәндә тикшереп торылуы зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланган очракта, контроль органы:

1) контроль чарасы актын рәсмиләштергәннән соң контрольдә тотылуы затка мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерү турында, аларны бетерүнең акыллы срокларын күрсәтеп, ләкин алты айдан да артмаган күрсәтмә (алга таба - күрсәтмә) бирергә, ләкин ул документлар буенча тикшерү тәмамланганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча контрольдә тотылуы затка жиберелә), шулай ук башка чаралар, контроль төре турында Федераль законда каралган;

2) муниципаль контроль объекларын эксплуатацияләүне тыю турындагы һәм гражданнарға, оешмаларға зыян китерү (зыян китерү) куркынычы булу турындагы мәғлүматны теләсә нинди ысул белән житкерү турындагы таләп белән судка мөрәжәгать итүгә кадәр закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китермәү яисә аны китерүне туктату буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә контроль чара уздырғанда гражданның, оешманың эшчәнлегә дип билгеләнгән очракта, закон белән саклана торган кыйммәтләргә һәм аны булдырмый калу ысулларына, контроль объектына ия булган һәм (яисә) файдаланучыларға, алар житештерә һәм реализацияли торган товарлар, башкарыла торган эшләр, күрсәтелә торган хезмәтләр закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы тудыра яисә мондый зыян (зыян) китерелгән;

3) контроль чара барышында жинаять яисә административ хокук бозу билгеләре ачыкланганда тиешле мәғлүматны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына жиберергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка тарту чараларын күрергә;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне тикшереп тору, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү ихтималын булдырмау чараларын күрергә, күрсәтмә үтәлмәгәндә билгеләнгән срокларда күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәжәгать иткәнчегә кадәр аның үтәлешен тәэмин итү чараларын күрергә, әгәр мондый булса: чара законнарда каралган;

5) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычларын профилактикалауға юнәлдерелгән мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирү, башка чаралар үткөрү турындагы мәсьәләне карарға.

4.8.2. Күрсәтмәдә 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90.1 статьясында билгеләнгән белешмәләр бар.

4.8.3. Тикшереп торылучы зат күрсәтмәне үтәү срогы тәмамланганчы, ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне раслый торган документлар һәм белешмәләр белән бергә күрсәтмәнең үтәлеше турында контроль органга хәбәр итә.

4.8.4. Контрольдә тотылучы затның әлегә Нигезләмәнең 4.8.1 пунктчасының икенче абзацы нигезендә кабул ителгән карарны үтәү срогы тәмамлангач йә контрольдә тотылучы зат әлегә карар белән тапшырылуы билгеләнгән документларны һәм белешмәләрне күрсәтелгән срок тәмамланганчы тапшырғанда, контроль орган карарның үтәлешен тапшырылган документлар һәм алынган мәғлүмат нигезендә бәяли.

4.8.5. Контроль орган карарының үтәлеше турындагы мәғлүмат тулы күләмдә контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына кертелә.

4.8.6. Әгәр күрсәтелгән документлар һәм белешмәләр контрольдә тотылучы зат тарафыннан тапшырылмаса яисә алар нигезендә карарның үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин булмаса, контроль орган күрсәтелгән карарның үтәлешен документлар буенча тикшерү уздыру юлы белән бәяли.

Урынга барып тикшерү йомгаклары буенча кабул ителгән карарның үтөлешен бәяләү үткәрелгән очракта, урынга чыгып тикшерү уздыру рәхсәт ителә.

4.8.7. Әлеге Нигезләмәнең 4.8.6 пунктчасында каралган контроль чараны үткөрү йомгаклары буенча контроль орган карарның үтәлмәве яисә тиешенчә үтәлмәве ачыкланган очракта, ул контрольдә тотыла торган затка аны үтәүнең яңа срокларын күрсәтеп, кабат күрсәтмә бирә.

Күрсәтелгән вакытларда күрсәтмә үтәлмәгәндә контроль орган чаралар күрә:

әгәр мондый чара законнарда каралган булса, күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәжәгать итүгә кадәр аның үтөлешен тәэмин итү буенча;

ачыкланган хокук бозуларга юл куйган затларны гамәлдәге законнар нигезендә административ җаваплылыкка тарту буенча.

Контрольдә тотылучы затка йә аның законлы вәкиленә административ хокук бозу турында беркетмә төзү урыны һәм вакыты турында Россия Федерациясе законнары нигезендә хәбәр ителә.

5. Судка кадәрге шикаять

5.1. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре турыдан-туры бозылган контрольдә тотылучы затлар контроль (күзәтчелек) органының вәкаләтле вазыйфаи затларының һәм инспекторларның (алга таба шулай ук - вазыйфаи затлар)түбәндәге карарларына судка кадәр шикаять бирергә хокуклы:

- 1) контроль (күзәтчелек) чаралар һәм мәжбүри профилактик визитлар үткөрү турында карарлар;
- 2) контроль (күзәтчелек) чаралары һәм мәжбүри профилактик визитлар актлары, ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр;
- 3) контроль (күзәтчелек) чаралары һәм мәжбүри профилактик визитлар кысаларында контроль (күзәтчелек) органы вазыйфаи затларының гамәлләре (гамәл кылмавы) ;
- 4) контрольдә тотылучы затларның гаризалары буенча мәжбүри профилактик визитлар үткөрүдән баш тарту турында карарлар;
- 5) контрольдә тотылучы затларга яисә контроль объектларына карата әлеге Федераль законда каралган профилактик һәм (яисә) контроль (күзәтчелек) чаралары йомгаклары буенча контроль (күзәтчелек) органнары тарафыннан кабул ителә торган башка карарлар.

5.2. Контроль орган карарларына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка шикаять белдерү бары тик судка кадәр шикаять биргәннән соң гына мөмкин, моңа эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырмаган гражданныр карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка шикаять белдерү очрақлары керми.

5.3. Шикаять, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 1.1 өлешендә каралган очрактан тыш, контрольдә тотылучы зат тарафыннан контроль органына Бердәм

дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталыннан һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталыннан файдаланып электрон рәвештә бирелә.

Граждандан шикаять биргәндә, ул гади электрон имза яки көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш. Оешма шикаять биргәндә, ул көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш.

Шикаятькә теркәлгән торган материаллар, шул исәптән фото - һәм видео материаллар, контрольдә тотылуы зат тарафыннан электрон рәвештә тапшырыла.

5.4. Контроль орган карарына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять контроль орган житәкчесе (контроль орган житәкчесе урынбасары) тарафыннан карала. Контроль орган житәкчесенең гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять контроль орган житәкчесе тарафыннан карала.

5.5. Шикаять контрольдә тотылуы зат үз хокукларын бозу турында белгән яки белергә тиеш булган көннән алып утыз календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

Контроль органның күрсәтмәсенә шикаять контрольдә тотылуы зат күрсәтмә алган вакыттан алып ун эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

Шикаять бирү срогы нигезле сәбәпләр аркасында үткөрелгән очракта, бу срок шикаять бирүче контрольдә тотылуы зат үтенечнамәсе буенча контроль орган тарафыннан кире кайтарылырга мөмкин.

5.6. Шикаять биргән контрольдә тотылуы зат шикаять буенча карар кабул иткәнче аны кире алырга мөмкин. Шул ук вакытта шикаятьне шул ук нигезләр буенча кабат жибәрү рөхсәт ителми.

5.7. Шикаятьтә контроль органның шикаять белдерелә торган карарын үтәүне туктатып тору турындагы үтенечнамә булырга мөмкин.

5.8. Контроль орган житәкчесе (контроль орган житәкчесе урынбасары) шикаять теркәлгән көннән алып ике эш көненнән дә соңга калмыйча карар кабул итә:

- 1) контроль органының шикаять белдерелә торган карарын үтәүне туктатып тору турында;
- 2) контроль органның шикаять белдерелә торган карарын үтәүне туктатып торудан баш тарту турында.

Кабул ителгән карар турындагы мәгълүмат шикаять биргән контрольдә тотылуы затка карар кабул ителгән вакыттан алып бер эш көне эчендә жибәрелә.

5.9. Шикаятьтә:

- 1) карарына һәм (яисә) гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерелә торган контроль органның исеме, вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булганда) ;
- 2) гражданның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), яшәү урыны (эшчәнлек башкару урыны) турында белешмәләр, йә оешманың - тикшереп торылуы

затның исеме, әлеге оешманың урнашкан урыны турында белешмәләр, йә ышанычнамә реквизитлары һәм ышанычнамә буенча шикаять бирүче затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), шикаятьне карау вакытына үзара хезмәттәшлекне гамәлгә ашыруның теләгән ысулы һәм аның буенча карарлар;

3) контроль органның шикаять белдерелә торган карары һәм (яисә) аның вазыйфаи затының гамәле (гамәл кылмавы) турында шикаять биргән тикшереп торылучы затның хокукларын бозуга китергән яисә китерергә мөмкин булган белешмәләр;

4) контрольдә тотылучы затның контроль органы карары һәм (яисә) вазыйфаи затның гамәле (гамәл кылмавы) нигезендә булмау нигезләре һәм дәлилләре. Тикшереп торылучы зат үзенең дәлилләрен раслый торган документлар (булган очракта) йә аларның күчермәләре тапшырылырга мөмкин;

5) шикаять биргән тикшереп торылучы зат таләпләре;

6) шикаять 248 - ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 4 өлешенең 1-3 пунктларында каралган нигезләрдә шикаять бирелгән очракта, шикаять бирелә торган контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында контроль (күзәтчелек) чарасының яисә мәжбүри профилактик визитның исәп номеры;

5.10. Шикаятьтә цензурасыз яисә кимсетүле сүзләр, контроль органы вазыйфаи затларының яисә аларның гаилә әгъзаларының гомеренә, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә янаулар булырга тиеш түгел.

5.11. Шикаятьне контрольдә тотылучы затның Тулы вәкаләтле вәкиле «Бердәм идентификация һәм аутентификация системасы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы ярдәмендә аңа тиешле хокук тапшырган очракта бирергә мөмкин.

5.12. Контроль орган житәкчесе (контроль орган житәкчесе урынбасары) шикаятьне караудан баш тарту турында карарны шикаять алынган көннән алып биш эш көне эчендә кабул итә, әгәр:

1) шикаять әлеге Нигезләмәнең 5.5 пунктында билгеләнгән шикаять бирү сроклары тәмамланганнан соң бирелгән һәм шикаять бирүгә үткәрелгән срокны торгызу турында үтенечнамәдә юк;

2) шикаять бирүгә үткәрелгән срокны торгызу турындагы үтенечнамәне канәгатьләндерүдән баш тартылган;

3) шикаять буенча карар кабул ителгәнче аны биргән контрольдәгә заттан шикаятьне кире алу турында гариза килде;

4) шикаятьтә куелган мәсьәләләр буенча суд карары бар;

5) элегрәк контроль органына шул ук тикшереп торылучы заттан шул ук нигезләр буенча башка шикаять бирелгән булган;

6) шикаятьтә контроль органы вазыйфаи затларының, шулай ук аларның гаилә әгъзаларының гомеренә, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә янаулар, цензурасыз йә мыскыллаучы сүзләр була;

7) элек шушы тикшереп торылучы затның шикаять белән кабат мәрәжәгать итү мөмкинлеген юкка чыгара торган шул ук предмет буенча шикаятьне караудан баш тартылган һәм яңа дәлилләр яисә шартлар китерелми;

8) шикаять тиешле булмаган органга бирелгән;

9) Россия Федерациясе законнарында контроль орган карарларына шикаять бирүнең суд тәртибе генә каралган.

5.13. Әлеге Нигезләмәнең 5.12 пунктының 3 - 8 бүлекләрендә күрсәтелгән нигезләр буенча шикаятьне караудан баш тарту судка кадәрге шикаять нәтижәсе түгел һәм контроль орган карарларына, вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка шикаять бирү өчен нигез була алмый.

5.14. Шикаятьне караганда контроль органы «дәүләт мәгълүмат системасы турында» 21.04.2018 ел, № 482 Россия Федерациясе Хөкүмәте Карары белән расланган «контроль (күзәтчелек) эшчәнлеген автоматлаштыру буенча Болытлы типовой карар «дәүләт мәгълүмат системасының судка кадәр шикаять итү ярдәмче системасын алып бару кагыйдәләре нигезендә контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә судка кадәр шикаять бирүнең мәгълүмати ярдәмче системасыннан файдалана. контроль (күзәтчелек) эшчәнлеген автоматлаштыру буенча типовой болытлы карар».

5.15. Шикаять контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә судка кадәр шикаять бирү подсистемасында теркәлгән көннән алып унбиш эш көне эчендә каралырга тиеш.

5.16. Контроль орган шикаять биргән контрольдә тотылучы заттан шикаять предметына кагылышлы өстәмә мәгълүмат һәм документлар соратып алырга хокуклы. Тикшереп торылучы зат күрсәтелгән мәгълүматны һәм документларны сорау җибәрелгән вакыттан алып биш эш көне эчендә тапшырырга хокуклы.

Шикаятьне карау срогы вакыты өстәмә мәгълүмат һәм шикаять предметына кагылышлы документлар бирү турындагы гарызнамә җибәрелгән мизгелдән аларны вәкаләтле орган алган мизгелгә кадәр, әмма гарызнамә җибәрелгән мизгелдән биш эш көненнән дә артыграк булмаган вакытка туктатып торыла.

Тикшереп торылучы заттан шикаять предметына кагылышлы өстәмә мәгълүмат һәм документлар алынмау шикаятьне караудан баш тарту өчен нигез булып тормый.

5.17. Шикаять биргән контрольдә тотылучы заттан дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары йә алар карамагындагы оешмалар карамагында булган мәгълүматны һәм документларны соратып алу рөхсәт ителми.

Шикаять биргән зат, шикаять буенча йомгаклау карары кабул ителгәнче, шикаять предметына кагылышлы өстәмә материалларны үз каравы буенча тапшырырга хокуклы.

5.18. Кабул ителгән карарның һәм (яисә) башкарылган гамәлнең (гамәл кылмауның) законлылығын һәм нигезләгән исбатлау бурычы контроль органга йөкләнә.

5.19. Шикаятьне карау йомгалары буенча контроль орган җитәкчесе (контроль орган җитәкчесе урынбасары) түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) шикаятьне канәгатьләндермичә калдыра;

2) контроль орган карарын тулысынча яисә өлешчә юкка чыгара;

3) контроль орган карарын тулысынча юкка чыгара һәм яңа карар кабул итә;

4) вазыйфаи затларның гамәлләрен (гамәл кылмавын) законсыз дип таний һәм асылы буенча карар чыгара.

5.20. Кабул ителгән карарны нигезләүне, аны үтәү срогын һәм тәртибен үз эченә алган контроль органы карары дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталында һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталында тикшереп торылучы затның шәхси кабинетында ул кабул ителгән көннән бер эш көненнән дә соңга калмыйча урнаштырыла.

1 нче кушымта
Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының
«Приволжский авыл жирлеге» муниципаль
берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контроль турында Татарстан Республикасы
Спас муниципаль районының «Приволжский авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге Советы карары белән расланган
Нигезләмәгә
02.06.2026 г. №24-1

РӨВЕШ
контроль чаралар үткөрүгә биремнәр
юридик затлар, индивидуаль затлар белән хезмәттәшлексез
эшмәкәрләр һәм гражданныр

(муниципаль контроль органы урнашкан урынның исеме һәм адресы)

БИРЕМ
контроль чаралар уздыруга
юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр белән хезмәттәшлек итмичә
һәм гражданныр

_____ " _____ " _____ 20__ . _____
(төзү урыны) (төзү датасы) (төзү вакыты)

«Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль
турында " 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясы
нигезендә,:

(чараны уздыруның максатын күрсәтергә)

КУШУ: _____

(контроль органы вазыйфаи заты вазыйфасы исеме, Ф. и. о.)
контроль чарасын юридик затның үзара хезмәттәшлегеннән башка үткәргә,
шәхси эшмәкәрләр һәм гражданныр, атап әйткәндә:

(тикшереп торылучы затлар белән үзара хезмәттәшлексез тикшереп тору чарасы исеме)
Тикшереп тору чарасын үткөрү срогы:
с " _____ " _____ 20__ г. по " _____ " _____ 20__ г.
мөжбүри таләпләрнең үтәләшенә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында.
Карата:

_____
(тикшерү объектының (предметының) исеме күрсәтелә)

урнашкан:

(адрес һәм (яисә) кадастр (реестр) номеры (булган очракта))
иясенәң:

(объектның кемнеке булуы һәм объектның кайсы хокукы турында белешмәләр
хокук иясенә (булган очракта))

«БАРУ»

(вазыйфасы)

(имзасы)

(Ф. и. А.)

2 нче кушымта
Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының
«Приволжский авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге территориясендә
төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль
турында Татарстан Республикасы Спас муниципаль
районының «Приволжский авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге Советы карары белән
расланган Нигезләмәгә
02.06.2026 г. №24-1

РӘВЕШ

контроль чаралар уздыру турында акт
юридик затлар, индивидуаль затлар белән хезмәттәшлексез
эшмәкәрләр һәм гражданныр

(муниципаль контроль органы урнашкан урынның исеме һәм адресы)

АКТ

юридик чаралар белән үзара хезмәттәшлексез контроль чаралар үткөрү турында
затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм гражданныр тарафыннан

_____ « ____ » _____ 20 ____ г. _____
(төзү урыны) (төзү датасы) (төзү вакыты)

Карата: _____,
(тикшерү объектының (предметының) исеме күрсәтелә)
урнашкан: _____

_____ ,
(адрес һәм (яисә) кадастр (реестр) номеры (булган очракта))
иясенә: _____

(объектның кемнеке булуы һәм объектның кайсы хокукы турында белешмәләр
хокук иясенә (булган очракта))
контроль чаралар уздырылды _____
(тикшереп торылучылар белән үзара хезмәттәшлексез тикшереп тору чарасы исеме
зат)
нигезендә:

_____ ,
(тикшереп тору чараларын
контрольдә тотылучы затлар)

Үткөрү нәтижеләре буенча: _____
(визуаль күрү тасвирламасы)

_____
_____

Чаралар үткөрелде: _____

(табигый, ясалма яктыртканда, көндөз, кичке вакытта

Түбөндөгө теркөү чаралары кулланылды: _____

(фото -, видеофиксациялөү чараларының исеме, булган очракта инвентарь номеры)

Актка кушымта итеп бирелө:

(фотоматериаллар, Документлар, аңлатмалар)

на _____ кәгазьлөрдө.

Чаралар шаһитлар катнашында уздырылды:

1. _____

(Ф. И. А.)

2. _____

(Ф. И. А.)

Акт төзелде:

(Контроль органның вазыйфаи заты Ф. и. А., вазыйфаи вазыйфаи заты)

« _____ » _____ 20 _____ г. _____
(дата) (имза)

Шаһит:

1. _____
(Ф. И. А.)

« _____ » _____ 20 _____ г. _____
(дата) (имза)

2. _____
(Ф. И. А.)

« _____ » _____ 20 _____ г. _____
(дата) (имза)

3 нче кушымта
Татарстан Республикасы Спас муниципаль
районының «Приволжский авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү
өлкәсендә муниципаль контроль турында Татарстан
Республикасы Спас муниципаль районының
«Приволжский авыл жирлеге» муниципаль
берәмлеге Советы карары белән
расланган Нигезләмәгә
02.06.2026 г. №24-1

**МУНИЦИПАЛЬ КОНТРОЛЬНЕҢ ТӨП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ
ҺӘМ АЛАРНЫҢ МАКСАТЧАН КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ, ИНДИКАТИВ КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ**

Төп күрсәткечләр	Максатчан мәгънәләр
Ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозулар исәбеннән бетерелгән хокук бозулар проценты	70%
Контроль чаралар уздырганда муниципаль контроль органының һәм (яисә) аның вазыйфаи затының гамәлләренә (гамәл кылмавына) нигезләнгән шикаятьләр проценты	1%
Контроль (күзәтчелек) чараларының юкка чыгарылган нәтижәләре проценты	1%
Тиешле административ йогынты чаралары күрелмәгән нәтижәле контроль чараларның проценты	5%
Муниципаль контроль органы материаллары буенча административ жеза билгеләү турында чыгарылган суд карарларының проценты	95%
Административ хокук бозулар турындагы эшләр буенча суд тәртибендә юкка чыгарылган карарларның муниципаль контроль органы чыгарган карарларның гомуми саныннан проценты	0%

Индикатив күрсәткечләр

1.	Үткәрелгән чараларның параметрларын характерлый торган индикатив күрсәткечләр				
11.1.	Контроль (күзәтчелек) чараларының үтәлеше	$V_{вн} = (P_{ф} / P_{п}) \times 100$	Ввн-планнан тыш тикшерүләрнең башкарылуы Pф-планнан тыш үткәрелгән тикшерүләр саны (бер.) Pп-планнан тыш тикшерүләр уздыруга күрсәтмәләр саны (бер.)	100%	Контроль органга кергән хатлар һәм шикаятьләр
11.2.	Нәтижеләренә шикаятьләр бирелгән контроль (күзәтчелек) чаралары өлеше	$J \times 100 / P_{ф}$	J-шикаятьләр саны (бер.) Pф - үткәрелгән тикшерүләр саны	1%	
11.3.	Нәтижеләре дәрәҗә түгел дип танылган контроль (күзәтчелек) чараларының өлеше	$P_{н} \times 100 / P_{ф}$	Pн - гамәлгә яраксыз дип танылган тикшерүләр саны (бер.) Pф - үткәрелгән тикшерүләр саны (бер.)	0%	
11.4.	Милекче булмау сәбәплә үткәреп булмаган контроль (күзәтчелек) чаралары өлеше һ. б.	$P_{о} \times 100 / P_{ф}$	Тикшерелә торган зат булмау сәбәплә үткәрелмәгән тикшерүләр (берлек) Pф - үткәрелгән тикшерүләр саны (бер.)	30%	
11.5.	Планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралар уздыру	$K_{зо} \times 100 / K_{пз}$	Kзо-киләштерүдән баш тарткан гаризалар саны (бер.) Kпз-киләштерүгә бирелгән гаризалар	10%	

	турында прокуратурага килештерүгө жибөрөлгөн, килештерүдөн баш тартылган гаризалар өлөшө		саны		
11.6.	Нәтижеләре буенча материаллар карарлар кабул итү өчен вәкаләтле органнарға жибөрөлгөн контроль (күзәтчелек) чаралары өлөшө	Кнм x 100 / Квн	Кнм-вәкаләтле органнарға жибөрөлгөн материаллар саны (бер.) Квн - ачыкланган хоқук бозулар саны (бер.)	100%	
11.7.	Үткөрөлгөн профилактик чаралар саны			шт.	
2. Жәлеп ителгән хезмәт ресурслары күләмен характерлаучы индикатив күрсәткечләр					
22.1.	Штат берәмлекләре саны			чел.	
22.2.	Контроль чараларының муниципаль контроль органы хезмәткәрләре нә йөкләнеше	Км / Кр = Нк	Км-контроль чаралар саны (бер.) Кр-муниципаль контроль органы хезмәткәрләре саны (бер.) Нк - 1 хезмәткәргә йөкләнеш (бер.)		

4 нче кушымта
Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының
«Приволжский авыл жирлеген»
муниципаль берәмлеге территориясендә
төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль
турында Татарстан Республикасы Спас муниципаль
районының «Приволжский авыл жирлеген» муниципаль
берәмлеге Советы карары белән расланган Нигезләмәгә
02.06.2026 г. №24-1

Хәвеф-хәтәр индикаторлары исемлеге
гамәлдә ашырганга кулланыла торган мәҗбүри таләпләрне бозулар
төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль

1. Жирле үзидарә органында вакытлыча киртәләрне жыештыру турында, аларны урнаштыруга рөхсәт срогы тәмамлангач вакытлыча объектларны сүтү турында, кисү билетеның гамәлдә булу срогы тәмамлангач агачларны сүтү турында, рөхсәт срогы тәмамлангач агачларны һәм куакларны күчереп утырту турында, Капиталь төзелеш объекттын төзү (реконструкцияләү) тәмамлану турында белешмәләрнең булмавы (реконструкцияләү), капитал төзелеш объекттын консервацияләү турында (аны төзү (реконструкцияләү) туктатылган очракта яисә объекттын төзү (реконструкцияләү) 6 айдан артык вакытка туктатылган очракта).

2. Төзелеш (реконструкция), үзгәртеп кору, яңадан планлаштыру турында белешмәләр булганга жирле үзидарә органында конкрет биналарның, корылмаларның һәм башка объектларның фасадларына, шулай ук янәшәдәге территорияләргә (биналарның, корылмаларның фасадлары паспортлары, төзекләндерү проектлары һ.б.) таләпләр куя торган документларны килештерү турында белешмәләрнең булмавы, төзелмәләр, корылмалар һәм башка объектлар.

3. Контрольдә тотылучы затның КККНЫ алып китү һәм утильләштерү буенча хезмәтләр күрсәтүгә Шартнамәнең гамәлдә булу срогы тәмамланганнан һәм (яисә) муниципаль милектәгә яисә дәүләт милке чикләнгән жир кишәрлегендә, муниципаль милектәгә бинада яисә башка күчмәсез мөлкәттә реклама конструкциясен урнаштыруга һәм эксплуатацияләүгә Шартнамәнең гамәлдә булу срогы тәмамланганнан соң 90 календарь көн узу һәм муниципаль милектәгә жирле үзидарә органында аны озайту (яңасын төзү) турында белешмәләр.

4. Бинага, төзелешкә, корылмага, жир кишәрлегенә (әгәр мондый жир кишәрлеге төзелгән булса һәм аның чикләре медицина учреждениеләреннән (ашыгыч медицина ярдәме станцияләреннән) алынган мәгълүмат буенча муниципаль берәмлекне төзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән булса) янәшәдәге конкрет территорияләрдә, ишегалдындагылардан тыш, кышкы чорда (ноябрь - март) имгәнгән затлар саны узган елның шушы ае белән чагыштырганда 50 процентка арту (йорт яны территорияләре) күпфатирлы йортлар.

